

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 170/2016-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 30. marca 2016 prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], obe [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátskou kanceláriou Andrašovič & Partners, s. r. o., Lermontovova 14, Bratislava, v mene ktorej koná konateľ a advokát JUDr. Eduard Andrašovič, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Levice v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 479/2012 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. novembra 2015 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] a [REDACTED]

██████ (ďalej len „sťažovatelia“), zastúpených advokátskou kanceláriou Andrašovič & Partners, s. r. o., Bratislava, ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Levice (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 12 C 479/2012 (ďalej aj „napadnuté konanie“).

Sťažovatelia v sťažnosti uviedli, že v procesnom postavení žalobcov vedú súdny spor proti žalovanému, ktorým je Slovenská republika, o zaplatenie 115 676,74 € s príslušenstvom. Ide o žalobu o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom v zmysle zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Vec je na okresnom súde vedená pod sp. zn. 12 C 479/2012. K priebehu namietaného konania uviedli: *„v období od podania žaloby v právnej veci do dnešného dňa, t.j. po dobu dlhšiu ako 3 roky, vykonával porušovateľ jedine úkony procesno-právnej povahy, pričom aj predmetné úkony porušovateľ vykonával z časového hľadiska veľmi neefektívne a v niektorých prípadoch až na základe urgency sťažovateľov, v období od podania žaloby... do dnešného dňa, t.j. po dobu dlhšiu ako 3 roky, porušovateľ nenariadil... žiadne pojednávanie, pričom do dnešného dňa nezačal ani konať vo veci samej... Žalobu v Právnej veci podal ešte v roku 2012 a odo dňa 06.03.2015 do dnešného dňa, t.j. po dobu dlhšiu ako 7 mesiacov, porušovateľ... nevykonal vôbec žiadne úkony, o ktorých by mali sťažovatelia vedomosť...“*

Sťažovatelia poukazujú na skutočnosť, že svoju žalobu... podali ešte v roku 2012 a do dnešného dňa porušovateľ nezačal ani konať vo veci samej. Ako už sťažovatelia uviedli vyššie v tejto sťažnosti, porušovateľ do dnešného dňa rozhodoval výlučne o procesných podmienkach samotného konania... ešte nenariadil žiadne pojednávanie, pričom porušovateľ tak neurobil počas neopodstatnene a neprimerane dlhej doby. Sťažovatelia majú za to, že porušovateľovi trvá rozhodovanie... mimoriadne dlho aj s prihliadnutím na skutočnosť, že porušovateľ do dnešného dňa konal a rozhodoval bez nariadenia pojednávania. Vyššie uvedené je dôležité z dôvodu, že doterajšie konanie porušovateľa v procesných otázkach..., ako ani konanie vo veci samej, nie je v žiadnom prípade možné

považovať za vec právne alebo fakticky zložitú. Dĺžka rozhodovania porušovateľa v procesných veciach konania... je v tomto konkrétnom prípade závislá najmä od postupu samotného porušovateľa...“

Sťažovatelia tvrdia, že postupom porušovateľa pri prerokovávaní jeho právnej veci došlo k porušeniu ich základných práv, a to najmä „*práva na súdnu a inú ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie*“, preto 15. apríla 2015 podali sťažovatelia predsedovi okresného súdu sťažnosť podľa § 62 ods. 1 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Podpredsedníčka okresného súdu v liste z 2. októbra 2015 uviedla, že vo veci nepochybne vznikli prieťahy, na základe čoho sťažnosť sťažovateľov vyhodnotila ako dôvodnú.

Sťažovatelia navrhli, aby ústavný súd o ich sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„Postupom Okresného súdu Levice v konaní č. 12 C 131/2012 boli porušené ústavné práva sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] na súdnu a inú právnu ochranu a základné právo na spravodlivé súdne konanie, spočívajúce v práve na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov v súlade s čl. 48 Ústavy SR, ako aj s čl. 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Okresný súd Levice je povinný zaplatiť sťažovateľom sumu vo výške 3.000,- Eur (slovom tritisíc eur) ako primerané finančné zadostučinenie a náhradu ich nemajetkovej ujmy, v súvislosti s porušením ich základných práv a slobôd.

Porušovateľ je povinný zaplatiť sťažovateľom, k rukám právneho zástupcu sťažovateľov, náhradu trov konania, vrátane náhrady trov právneho zastúpenia vo výške 355,73 Eur...“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav namietaného konania:

- 16. októbra 2012 podali žalobcovia na okresnom súde žalobu o zaplatenie 115 676,74 € s prísl.,
- 6. novembra 2012 vyzval okresný súd žalobcov na zaplatenie súdneho poplatku z návrhu vo výške 20 €,
- 5. decembra 2012 poučil okresný súd účastníkov konania o procesných právach,
- 14. decembra 2012 žalovaný požiadal o predĺženie lehoty na vyjadrenie sa k žalobe,
- 2. januára 2013 okresný súd vyhovel žiadosti žalovaného o predĺženie lehoty,
- 10. januára 2013 doručil žalovaný vyjadrenie k žalobe,
- 14. marca 2013 okresný súd vyzval Mestský úrad Levice – stavebný úrad, aby sa vyjadrili k výzve žalovaného,
- 19. marca 2013 žalovaný podal návrh na zloženie preddavku na trovy konania zo strany žalobcu,
- 28. marca 2013 mesto Levice navrhlo vstup do konania na strane žalovaného,
- 7. mája 2013 okresný súd zaslal žalobcom listiny na vyjadrenie,
- 20. mája 2013 podali žalobcovia vyjadrenie k návrhu žalovaného na zloženie preddavku na trovy konania a návrh žalobcov na oslobodenie od súdnych poplatkov,
- 30. augusta 2013 priznal okresný súd žalobcom oslobodenie od súdneho poplatku 5 783,74 €,
- 14. novembra 2013 okresný súd zamietol návrh žalovaného na zloženie preddavku na trovy konania,
- 20. januára 2014 okresný súd zaslal žalovanému listiny na vyjadrenie,
- 28. januára 2014 sa žalovaný vyjadril k zaslaným listinám,
- 7. apríla 2014 okresný súd oznámil žalovanému, že nebude rozhodovať o prípustnosti vstupu vedľajšieho účastníka do konania,
- 29. mája 2014 podali žalobcovia návrh na zabezpečenie dôkazu,
- 3. septembra 2014 podali žalobcovia návrh na zabezpečenie dôkazu,
- 8. septembra 2014 okresný súd vyžiadal od stavebného úradu mesta Levice dôkazy, ktoré žiadali žalobcovia zabezpečiť,
- 19. septembra 2014 zaslalo mesto Levice okresnému súdu spis č. SÚ 3223/2006, pričom spis č. SÚ 3191/2006 zaslať nevedelo, pretože bol vypožičaný Obvodnému úradu Nitra,

- 20. októbra 2014 zaslali žalobcovia okresnému súdu opätovnú urgenciu na zabezpečenie dôkazu č. SÚ 3191/2006, keďže má slúžiť ako podkladový materiál pri rozhodovaní veci,
- 23. októbra 2014 okresný súd opätovne požiadal Stavebný úrad mesta Levice o zaslanie spisu č. SÚ 3191/2006,
- 6. novembra 2014 oznámil Mestský úrad v Leviciach okresnému súdu, že spis č. SÚ 3191/2006 nevedia zapožičať, pretože dosiaľ nebol vrátený Okresným úradom Nitra,
- 17. decembra 2014 požiadal okresný súd Stavebný úrad mesta Levice o zaslanie spisu č. SÚ 3191/2006 a spisu č. SÚ 3223/2006,
- 9. januára 2015 mesto Levice zaslalo okresnému súdu spis č. SÚ 3223/2006, pričom spis č. SÚ 3191/2006 nemohli zaslať, pretože je stále vypožičaný Okresným úradom Nitra,
- 19. januára 2015 oznámil Mestský úrad v Leviciach okresnému súdu, že spis č. 3191/2006 sa nachádza na Ministerstve dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“),
- 25. februára 2015 okresný súd požiadal ministerstvo o zaslanie spisového materiálu č. SÚ 3191/2006,
- 5. marca 2015 zaslalo ministerstvo okresnému súdu spisový materiál č. SÚ 3191/2006,
- 23. novembra 2015 okresný súd nariadil pojednávanie na 23. február 2016.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak

porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'účinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. Inými slovami, ústavný súd môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenejšej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 117/05, I. ÚS 225/05).

Predmetom konania ústavného súdu bolo preskúmanie tvrdenia sťažovateľov, či v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 12 C 479/2012 (podľa petitu sťažnosti 12 C 131/2012) bolo porušené ich základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd už konštatoval (napr. I. ÚS 70/98, III. ÚS 199/02), že ústava nevyníma z povinnosti všeobecných súdov konať bez zbytočných priet'ahov žiadne konanie, v ktorom sa poskytuje súdna ochrana právam fyzických osôb alebo právnických osôb.

Z prehľadu procesných úkonov, ktoré vyplývajú zo súvisiaceho spisového materiálu, ktoré si ústavný súd zadovážil, vyplýva, že okresný súd od podania žaloby konal vo veci v podstate priebežne až do februára 2015. Od uvedeného termínu mu však trvalo 8 mesiacov, kým nariadil pojednávanie vo veci. A od nariadenia pojednávania do jeho uskutočnenia uplynuli tiež tri mesiace. Celé konanie však trvá síce viac ako tri roky, túto dobu ale samo osebe nemožno považovať za dobu výrazne presahujúcu limit na konanie obdobného typu.

Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (m. m. I. ÚS 128/03 a v ňom citovanú predchádzajúcu judikatúru ústavného súdu).

V súlade so svojou doterajšou rozhodovacou činnosťou neprichádza do úvahy, aby ústavný súd mohol postup okresného súdu v napadnutom konaní po prípadnom prijatí návrhu (sťažnosti) na ďalšie konanie kvalifikovať ako porušenie základného práva sťažovateľov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd sťažnosť sťažovateľov v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Sťažnosť sťažovateľov bolo možné odmietnuť aj pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu a navrhované dôkazy. Podľa § 50 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť okrem všeobecných náležitostí uvedených v § 20 musí obsahovať označenie, ktoré základné práva

alebo slobody sa podľa tvrdenia sťažovateľa porušili, označenie právoplatného rozhodnutia, opatrenia alebo iného zásahu, ktorým sa porušili základné práva alebo slobody, a označenie, proti komu sťažnosť smeruje.

Sťažovatelia v petite sťažnosti označili konanie okresného súdu, v ktorom malo dôjsť k porušovaniu ich základného práva, ako konanie pod sp. zn. 12 C 131/2012.

Sťažnosť sťažovateľov teda nespĺňa citované náležitosti kvalifikovaného návrhu na začatie konania pred ústavným súdom. Ústavný súd pripomína, že takéto nedostatky zákonom predpísaných náležitostí nie je povinný odstraňovať z úradnej povinnosti. Nedostatok, resp. nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí návrhu účastníka konania je v zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu dôvodom odmietnutia sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde (podobne napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 168/05, III. ÚS 210/09, III. ÚS 32/2011).

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2016